

פרק קדושים

איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתך תשמרו (יט, ג)

ברש"י: סמך שמירת שבת למורה אב, לומר: אף על פי שהזהרתיך על מורה אב, אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו, וכן בשאר כל המצוות.

רש"י מדגיש שдин זה שלא לשם בקול האב אם אומר הוא לעבור על צו ה', נאמר בכל המצוות. אם אביו, למשל, מבקש ממנו לאכול חזיר או לא לשולח את האם גם שם ישנה מצוה לא לשם לאבא.

אם דין זה אמר בשאר כל המצוות, מדוע רמזה זאת התורה דוקא לגבי שמירת השבת?
והנה, נפסק להלכה, שהעשה בשבת מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור.

לפי זה יש לדון באופן שאדם נאלץ לעשות מלאכה בשבת מחמת שאחר כופeo לעשותה [בנסיבותஇயம் விரும்புவதைப் பற்றி கீழே கொடுக்கப்படுகிறது] , האם מלאכתו תהسب מלאכה שאינה צריכה לגופה?

פסק המהרי"ט (שרש קלז), שבמקרה זה אין להיחס את פעולתו כמלאכה שאינה צריכה לגופה.

ممילא, כשאב אומר לבנו לעשות מלאכה בשבת, נתן היה לומר שהרי הבן מצוה על יראתו, ונמצא שגם מלאכה שאינה צריכה לגופה, ומתר לעשותה, כי מדאוריתא אינה נחשבת מלאכה. על זה מחדשת התורה שאפלו באופן הזה אל תשמע בקולו.

וחיד"א כתב שטמן כאן חדש נוספת: קורה לפעמים שהאב אינו פושע כלל כשהוא אומר לבנו לחלל שבת. כיצד? באופן שהאב עצמו עדין לא קיבל את השבת, והבן כבר קיבל. היה מקום, אפוא, לומר שדווקא בשאר כל המצוות, כגון שהאב אומר לו לאכול חזיר, כיוון שהאב פושע, לא עושה מעשה עמר אין הבן מחויב לשם בקולו.

אבל כאן, שבבקשתו לעשות מלאכה אין שם חסרון, שהרי אצלו עדין לא שבת, ורק הבן הוא זה שקיבל על עצמו שבת, אולי כן מוטל על הבן לשמוע בקולו.

באה התורה ומחדשת שאף על פי כן לא ישמע בקולו, כי אצלו כבר שבת.

מקור: הרב שלמה לויונשטיין שליט"א